

Hvala Allahu, Gospodaru svjetova! Salavat i selam neka je na Allahova poslanika, Muhammeda, s.a.v.s., njegovu porodicu, ashabe i sve one koji ga slijede na putu islama!

Poštovana braćo i sestre, draga djeco i omladino!

Nastavljamo, u prošloj hutbi započeti govor u suri Fatihi.

“Uputi nas na Pravi put...”

Ovo je ajet kojim započinje dova drugog dijela sure Fatihe. Braćo i sestre, trebamo uočiti nekoliko bitnih stvari koje su prethodile ovoj dovi.

Prvo, dova je navedena nakon zahvale Allahu, spominjanja Njegovog velikog djela, za nas, u svojoj ogromnosti i složenosti, nepojmljivog stvaranja svjetova. Zatim, spominjanja Njegovih lijepih imena “Milostivi, Samilosni”, i Njegovog svojstva - Vladara Sudnjeg dana.

Upravo su ovo lijepa pravila prilikom upućivanja bilo koje dove Stvoritelju: donijeti zahvalu Allahu, spomenuti Njegova lijepa imena i svojstva pa Ga onda zamoliti za ono što želimo.

Drugo, veoma bitno za naglasiti, jeste činjenica da je dova navedena u obliku množine, a ne jednine.

“Uputi nas!”, a ne: “Uputi me!” Ovo ukazuje na važnost nesebičnosti, važnosti zajednice, džemata,

važnosti dove za druge muslimane. Jer, ako u ovoj dovi tražimo uputu za “nas”, onda nismo sebični, u zajednici se ne ponašamo destruktivno, pomažemo svakog od “nas” da bolje spozna Pravi put i da se svi ponašamo u skladu sa njim.

Treće, učenjem ovog ajeta u vidu dove tražimo uputu na Pravi put, stoga, moramo znati što je u stvari Pravi put. Ako znamo da je Pravi put zapravo put Kur’ana, put sunneta Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, put islama, onda ne možemo a da ne nastojimo da idemo tim Putem.

U suprotnom, mi istovremeno kao da tražimo nešto što nećemo da uzmemo, kao da tražimo upute, a ne zanima nas što su zapravo te upute i što one sadrže.

Isto tako, ako znamo da ovim ajetom tražimo da nas Allah učvrsti na Pravom putu, onda, ako već znamo što je Pravi put, ne smijemo sebi dozvoliti da radimo ono što je tome suprotno, što je u oprečnosti sa njegovim smjernicama i propisima, jer tražimo da budemo čvrsti i ustrajni u onome što istovremeno kršimo.

“**Na put onih kojima si dao Svoje blagodati...**”: Tko su ti kojima je On podario Svoje blagodati?!

To su dobri i pokorni Allahovi robovi koje on spominje i na drugim mjestima u Kur'anu, pa na

primjer, u suri En-Nisa, kaže:

“**Oni koji su pokorni Allahu i Poslaniku bit će u društvu poslanika, i istinoljubivih, i šehida, i dobrih ljudi, kojima je Allah blagodaran bio.**” (En-Nisa, 69), onda znamo da postoje svijetli primjeri ljudi koji su hodili Pravim putem.

Ako znamo da su oni uzori i tražimo od Allaha da nas uputi da i mi idemo njihovim stopama, onda to iziskuje da ih upoznamo i da vidimo kako su se oni ponašali u stanju sreće i teškoća, u samoći i u društvu, u miru i u ratu, kako su se odnosili prema Allahu i prema ljudima.

Da bismo to otkrili ne trebaju enciklopedije i biblioteke, jer je Uzvišeni Allah u Kur'anu posvetio tome veliki dio. Gotovo da nema situacije u kojoj se možemo naći u životu a da u Kur'anu ne nađemo opis nekoga tko je bio u sličnoj situaciji, i opis toga kako je postupio, pa da i mi slično postupimo, jer “**u kazivanju o njima je pouka za one koji su razumom obdareni**” (Jusuf, 111).

Nije čudo što je nama potrebno da spoznamo ove uzore jer je to trebalo i plemenitom Poslaniku, s.a.v.s., kojem je Milostivi Gospodar, opisujući prijašnje poslanike, rekao: “**Njih je Allah uputio, zato slijedi njihov Pravi put.**” (El-En’am, 90)

“...A ne onih koji su na sebe srdžbu izazvali niti onih koji su zalutali!”

U hadisu se navodi: “*Oni koji su na sebe srdžbu izazvali jesu židovi, a oni koji su zalutali jesu kršćani.*” (Tirmizi, 2953)

Istina je da su ove dvije skupine ljudi najistaknutije skupine na koje se odnosi ovaj ajet, jer da se misli samo na njih, onda bi ajet mogao glasiti: “A ne na put židova i kršćana.” Ovo kažemo jer je cilj ajeta ukazati na osobine zbog kojih su jedni “na sebe srdžbu izazvali”, a drugi “zalutali”.

Ibn Kesir u svom *Tefsiru* kaže: “*Put vjernika sadrži poznavanje istine i činjenje djela shodno njenoj spoznaji, jer židovi nisu postupali u skladu sa svojom spoznajom istine, a kršćani je nisu istinski spoznali.*”

Dakle, dva su razloga zbog kojih ljudi ostavljaju Pravi put: slijeđenje strasti i neznanje. Neprijatelji islama na sve moguće načine pokušavaju navesti muslimane da, poput njih, slijede svoje strasti i da prije svega ostanu neznalice u pogledu svoje vjere. Braćo i sestre, sura Fatiha nas svakodnevno mnogo puta odgaja i upućuje; Od iskazivanja zahvale Allahu na blagodatima, uz naglašavanje

odgovornosti, iskazivanja monoteizma i traženja pomoći, preko isticanja značenja zajednice i traženja upute od Njega, ugledajući se na dobre i čuvajući se puta onih loših uzora. Pa zato, braćo i sestre, budimo svjesniji značenja ove izuzetne sure i njene smjernice kao ih često spominjemo, tako i slijedimo u našim životima. Primjenom ovih odgojnih smjernica u životu možemo samo napredovati na putu ka Allahu i ka Kući vječnosti gdje će vjernicima “**njihova posljednja dova biti: ‘Hvala Allahu, Gospodaru svjetova!’**” (Junus, 10) Amin!

Split, 06.03.2015. pripremio Vahid ef. Hadžić

ISLAMSKA ZAJEDNICA U HRVATSKOJ
MEDŽLIS ISLAMSKE ZAJEDNICE SPLIT

VRIJEDNOST EL-FATIHE

2

389